Dinsdag 13 October 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang. No. 3726

AMIGOE DI CURACAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags) Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand (Aruba fl. 2.—) bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm Tel. 1553. Redactie: Tel. 1558. Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG Spreekuur van de Redactie 16—18 uur. Bureaux: Conscientiesteeg 27—29. Adres Postbus 80, Willemstad. Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc. 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.

Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: I. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad. Telef. 8

Duitse grondaanvallen op Stalingrad hervat.

3 Zware U. S. A.-kruisers tegen Japs verloren.
Raf-vliegtuigen boven Noord-Duitsland.
5 As-vliegtuigen boven Malta vernield of beschadigd.
Nieuwe waarschuwing van BBC aan het Franse volk.

WILLKIE IN ALASKA.

Wendell Willkie en gezelschap zijn ...vliegtuig gearriveerd in een stad ...Alaska. Binnen enkele dagen zullen ...weer thuis zijn. (Een stad in Alaska, ... 12.10).

VERKLARING VAN ASSISTENT-STAATSSECRETARIS BERLE.

Adolf A. Berle, Assistent-Staatsse...taris van de Verenigde Staten, ver...klaarde ter gelegenheid van de Co...lumbus-dag, dat Penito Mussolini en ...„verachtelijke trawanten" een ...daad begingen tegen Italië en tegen ...geschiedenis toen zij de Regering ...Italië aan de nazies toevertrouw... Hij zeide: „Ik ben ervan ...zeker, dat het Italiaanse volk nu als ...dit verschrikkelijke verraad, dat ...tot slaven maakte, niet steunt. ...wacht slechts op de gelegenheid ...af te rekenen met de verraders, die ...aan buitenlandse slavernij ver...kocht."

...zeide, dat het nazie-plan de ...van vrijwel elken Italiaansen sol... betekende. „Het is een openbaar ...dat — toen Hitlers Russische ...pagne het vorig jaar verkeerd ging ...van Mussolini eiste om een mil... Italiaanse soldaten naar het Rus... front te zenden. Hij kreeg ...een deel hiervan, doch de Ita... troepen werden — waar dit ...was — gebruikt in sectoren, ...zij eerder zouden kunnen worden ...en de weg zouden schoonma... voor de opmars van de Duitse di..." (New York, (AP) 12.10).

MOTTO VAN ITALIAANS-AMERIKAANSE ARBEIDSRAAD DOOR ROOSEVELT GOEDGEKEURD.

President Franklin D. Roosevelt be...tigde het motto van de Italiaans-...se Arbeidsraad, dat „Ame...'s overwinning Italië's vrijheid is." ...deed dit in een boodschap, welke ...de Panamerikaanse viering van ...lumbus-dag werd voorgelezen. De ...schap werd voorgelezen door den ...zitter van de Raad Luigi Anto... en naar Italië en ZuidAmerika per ...legolf uitgezonden.

...boodschap zeide: „Het werk, ...gij en uw landgenoten in de orga...tie 'Italia Libre' in Zuid-Amerika ...is van groot belang voor de krijg ...de zaak van de vrijheid en de be...ding. Uw motto 'Amerika's over...ning is Italië's vrijheid' is een dui...ke en eerlijke verklaring van de ...der democratieën omdat elke ...kaanse overwinning een over...ning van de Verenigde Landen is ...een overwinning voor de verdrukte ...verslaafde volken overal zal zijn. ...voorvaderen kwamen naar deze ...helijke wereld uit verschillende ...den om de gelegenheid te krijgen ...hun volledig leven te leiden. Wij ...nu niet alleen om dit voor ons ...behouden, doch ook om het te ver...gen voor anderen. In eenheid zul...we de kracht vinden om te winnen" ...New York, (AP) 12.10).

DRIE U.S.A.-KRUISERS VERLOREN.

De Noordamerikaanse Marine ...bekend, dat drie van haar ...kruisers: de „Quincy", „Vincen-...en „Astoria" zonken bij het vloot-... op 9 Augustus jl. bij de ...monseilanden plaats vond.

...communiqué zeide, dat het ...deel van het personeel gered ...doch dat er nog vele verliezen te ...treuren zijn. Kapitein Samuel Moore, ...gezagvoerder van de „Quincy", ...zich onder de gedoden.

...meede zijn de bekend gemaakte ...van de Marine in de Salo...Archipel gestegen tot 9 schepen. ...zonken gebracht werden, nl. ...kruisers, 2 torpedojagers en 4 trans...schepen.

...bovendien heeft de Marine bekend ..., dat 2 kruisers werden be... De kruisers gingen verloren bij hetzelfde gevecht als de Australische kruiser „Canberra", welks verlies reeds bekend gemaakt werd door de Australische Regering.

De kruisers maakten deel uit van de strijdmacht, die de landing van nieuwe troepen en voorraden dekte in het gebied van Guadalcanal en Tulagi in de nacht van 8 op 9 Augustus, toen de oorspronkelijke verrassingsaanval op de Japanse stellingen daar op 7 Augustus was uitgevoerd. Het communiqué zeide, dat ongeveer om 1.45 uur 's morgens 9 vijandelijke vliegtuigen lichtkogels afschoten boven de transport- en voorraadschepen. Tegelijk kwam een strijdmacht van vijandelijke kruisers en torpedojagers rond de Zuidkust van het eiland Savo in volle vaart afstevenen op de transportschepen. Toen de vijand de beschermende Noordamerikaanse strijdmacht ten Zuid-Oosten zag, opende hij ogenblikkelijk het vuur met kanonnen en torpedo's, waarbij de „Canberra" beschadigd en in brand gezet werd. Deze kruiser zonk later in de morgen. Na een kort gevecht met deze strijdmacht veranderden de Japanners hun koers om door de doorgang te gaan ten Noord-Oosten van Savo. Hier ontmoette men een andere strijdmacht van kruisers en torpedojagers, tengevolge waarvan een slag op korte afstand begon.

De Marine zeide: „De strijd werd geleverd met kanonnen en torpedo's, waarbij de objecten werden verlicht door zoeklichten en lichtgranaten. Het vijandelijke vuur was hevig en accuraat en de zware Noordamerikaanse kruisers „Vincennes" en „Quincy" werden herhaaldelijk getroffen en zonken tijdens de nacht. De derde Noordamerikaanse kruiser „Astoria" werd ernstig beschadigd en brandde de gehele nacht door. Hij zonk de volgende morgen.

De Marine zeide, dat het niet mogelijk was de schade vast te stellen, welke aan de Japanse schepen werd toegebracht. De Japs trokken zich in Noordwestelijke richting terug zonder nog te pogen een aanval te doen op de Noordamerikaanse transport- en voorraadschepen. De „Quincy" mat 9375 ton en werd op 9 Juni 1936 in dienst gesteld. Het schip had een normale bemanning van 45 officieren en 907 overige manschappen. De „Vincennes" werd in Januari 1937 in dienst gesteld. Het schip was 9400 ton groot en had eenzelfde normale bemanning als de „Quincy". De „Astoria" werd in December 1933 te water gelaten. Dit schip mat 9950 ton en had een normale bemanning van 49 officieren en 850 manschappen. De drie kruisers hadden elk als voornaamste bewapening 9 kanonnen van 8 duim (Washington, (AP) 12.10).

NOORDAMERIKAANSE TROEPEN IN ZUID-AFRIKA.

Een bericht van het Britse nieuwsagentschap uit Johannesburg deelde mede, dat Noordamerikaanse troepen onlangs in Zuid-Afrika zijn aangekomen en Johannesburg hebben bezocht (Londen, (AP) 12.10).

DUITSE OPPERBEVELHEBBER IN DENEMARKEN VERVANGEN

De Britse radio deelde mede, dat de Opperbevelhebber van de nazie-troepen in Denemarken vervangen is (New York, (AP) 12.10).

EEN NAZIE-LEIDER IN POLEN GEDOOD.

Een bericht van het Britse nieuwsagentschap uit Stockholm deelde mede, dat een nazie-boerenleider, genaamd Schwarts, te Szaryn in Polen gedood werd. Tevens werd een plaatselijk politiehoofd gewond door twee personen, die op de fiets ontkwamen (Londen, (AP) 12.10).

TSJECHISCHE ARBEIDERS ONTSNAPPEN UIT DUITSLAND.

De Tsjechoslowaakse Regering maakte bekend, dat Slowaakse arbeiders, waarvan ongeveer 80.000 naar Duitsland waren gezonden, in zulke grote aantallen ontsnapten en naar huis terugkeerden, dat het niet aan te raden was om op elk afzonderlijke straffen toe te passen. Dientengevolge werden zij gezamenlijk ondergebracht in arbeidsbataljons.

Een bericht deelde mede, dat de Slowaakse Minister van Binnenlandse Zaken te Bratislava (Presburg), die onder toezicht van de nazies staat, een besluit uitvaardigde voor dwangarbeid van vele honderden, die weigerden naar Duitsland terug te keren (Londen, (AP) 12.10).

NAAR DE STRIJDENDE FRANSEN OVERGEGAAN.

Het Hoofdkwartier van de Strijdende Fransen maakte bekend, dat 950 man, ongeveer drie-kwart van de Fransen, die de Britten te Diégo Suarez op Madagascar bestreden, zich bij de beweging van Generaal De Gaulle hebben aangesloten. 200 Daarvan zijn matrozen; de overigen zijn infanteristen en artilleristen. De Franse strijders, die te Diégo Suarez werden gevangen genomen, kregen keus zich bij De Gaulle te voegen of naar Frankrijk te worden gerepatrieerd. Zelfs onder hen, die De Gaulle of den Britten niet goed gezind waren werden geen mannen gevonden, die enige sympathie voor de as hadden (Londen, (AP) 12.10).

MOGELIJKHEDEN VOOR ALUMINIUM-PRODUCTIE IN BRAZILIË.

Een Noordamerikaanse missie vertrok naar Brazilië voor het instellen van een onderzoek, dat Brazilië eventueel zal maken tot een der leidende landen van de wereld in de productie van aluminium.

Walter Rice, Vice President van de Reinolts Metals Company van Richmond, Virginia, is leider van de groep.

Personen, die hem vergezellen zijn Basil Horsfield, Vice-President, die belast is met de productie van aluminium, en Robert Adams van de machinebouwkundige firma Sirene & Company. Zij zullen de vindplaatsen onderzoeken van bauxieterts, waaruit aluminium verkregen wordt. Ook zullen zij de waterkracht nagaan voor het opwekken van een gestadige stroom van electriciteit, die nodig is voor de productie, alsmede het beschikbare materiaal voor de bouw van molens en machinerieën voor de onderneming. De drie stellen het onderzoek in op verzoek van de Braziliaanse Regering. De plannen vereisen een volledig proces voor het afleveren van afgewerkte aluminium in Brazilië met fabrieksproducten als vliegtuig-onderdelen, die daar dan kunnen worden gebruikt of kunnen worden verscheept naar de Verenigde Staten. Rice zeide dat zulk een ontwikkeling een grote scheepsruimte zou uitsparen, aangezien de afgewerkte onderdelen slechts een-zestiende van de ruimte vereisen, welke nodig is voor het verschepen van bauxiet. Ook zou het Zuidamerikaanse vasteland daarmede zijn grootste industrie krijgen. Het onderzoek van de missie zal ongeveer een maand duren (Miami, (AP) 12.10).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt als volgt:

„Gedurende de nacht van 12 October bestreden onze troepen den vijand in de gebieden van Stalingrad en Mozdok. Geen veranderingen vonden plaats op andere fronten. In het gebied van Stalingrad sloegen onze troepen vijandelijke aanvallen af. Een aanval van de Duitse infanterie, welke poogde door te breken in de richting van een fabriek in het Noordwestelijk deel van de stad, werd afgeslagen. Meer dan 250 Duitsers werden gedood.

Sovjet-soldaten deden des nachts uitvallen tegen de vijandelijke linies en doodden op zijn minst 60 Duitsers. Tevens vernielden zij 30 machinegeweren en een radiostation. 6 Machinegeweren, 20 automatische geweren en 2 mortieren werden veroverd. Ten Noord-Westen van Stalingrad sloegen onze tanks 3 Duitse tanks buiten gevecht, verpletterden 5 anti-tankkanonnen en ruimden een compagnie van de vijandelijke infanterie op. De strijd duurde voort in het gebied van Mozdok waar de Sovjet-troepen enige voortgang maakten in sector. De vijand deed tegenaanvallen met kleine groepen van infanterie en tanks. In deze gevechten doodden de Sovjettroepen 250 Duitsers en stelden 4 vijandelijke tanks buiten gevecht. Russische gevechtsvliegtuigen schoten 8 Duitse toestellen neer. In een sector van het Noordwestelijke front werd een aanval van een vijandelijk regiment infanterie afgeslagen. De Duitsers lieten 400 doden op het slagveld. Aan het Leningradfront ruimden de Sovjet-scherpschutters en mortieren gedurende de laatste 2 dagen 400 vijandelijke soldaten op. Zij vernietigden 8 zware machinegeweren, 25 blokhuizen en verschillende mortieren" (Moskou, (AP) 13.10).

200 JAPS DOOR CHINEZEN GEDOOD.

Het Chinese Hoofdcommando zeide, dat een felle Chinese aanval uit een hinderlaag meer dan 200 Japanners heeft gedood of gewond en 12 uit de 30 vrachtauto's heeft vernield, die geladen waren met Japanse troepen op de weg van Hankow naar Tsjiensjan. (Tsjungking, (AP) 12.10).

Het nieuws van vandaag.

President Roosevelt heeft zich in zijn radiorede van gisteravond meer tot het Noordamerikaanse volk gericht en onder meer verteld van de reis, die hij enige tijd geleden door de Verenigde Staten heeft gemaakt. Op deze reis zeide de President, dat zijn overtuiging in de volgende dingen is versterkt: 1) in de vastberadenheid en de goede geest van het volk; 2) in het winnen van de strijd om het vervoer; 3) in het winnen van de strijd om de productie. Ook ging de President enkele beweringen na, die de laatste tijd door de Duitse leiders werden geuit en hij merkte op, dat de Duitse propaganda-machine thans in het defensief is. Men moet thans verontschuldigingen zoeken voor verschillende tegenslagen en verliezen, terwijl de „zenuwoorlog", die men heeft gevoerd, zich thans tegen hen zelf keert.

De voornaamste punten uit de rede van Roosevelt zijn echter de volgende: a) het systeem van de verplichte bedrijven zal op grote schaal worden ingevoerd en de beschikbare mankracht zal zo goed mogelijk worden verdeeld; b) de leeftijd voor de militaire dienstplicht zal worden verlaagd tot 18 jaar; c) grote strategische beslissingen zijn getroffen, waarover men het algemeen eens is en nieuwe offensieven zullen worden ondernomen tegen Duitsland en Japan. De volledige text van Roosevelts rede begint rechts hiernaast.

In Rusland kwamen de Duitse grondstrijdkrachten, die Stalingrad belegeren, weer in actie na een slappe periode van drie dagen (blz. 1). Het Russische garnizoen sloeg echter alle aanvallen af en meer dan 250 Duitsers werden gedood in een vruchteloze poging om op een punt door de defensielinies heen te komen. In de Caucasus vallen de Sovjets aan en maken er geringe voortgang. De nazies doen echter krachtige tegenaanvallen (blz. 1).

In West-Europa verschenen Britse bommenwerpers boven Noord-Duitsland. Geen bepaalde objecten worden genoemd (blz. 3). Boven Malta is de luchtstrijd erg actief. Ook boven Noord-Afrika razen de Geallieerde en vijandelijke vliegtuigen in grote getallen door de lucht (blz. 3).

De Noordamerikaanse Marine maakte thans het verlies bekend van 3 zware Noordamerikaanse kruisers bij het offensief bij de Salomonseilanden. Uit het verslag blijkt op welk een krachtige Japanse weerstand men stiet. De hevige verliezen, die in de zeeslag aan de Japs werden toegebracht, konden niet worden vastgesteld.

Churchill legde weer een verklaring af in het Lagerhuis (blz. 3).

Roosevelt geeft een overzicht van de toestand

Verplichte bedrijven en verlaging leeftijd voor militaire dienst op het program.

Offensieven tegen Duitsland en Japan te verwachten.

Als volgt luidt de radiorede, die President Roosevelt gisteravond gehouden heeft:

Zoals Gij weet ben ik pas teruggekeerd van een reis om de kampen, oefenstations en oorlogsfabrieken te inspecteren. Het voornaamste, dat ik op mijn reis heb opgemerkt is niet speciaal nieuws. Het is een duidelijk feit, dat het Amerikaanse volk verenigd is als nooit tevoren in de vastberadenheid om de taak te verrichten en om die goed te doen. Dit hele volk van 130 millioen vrije mannen, vrouwen en kinderen wordt een grote strijdmacht. Sommigen van ons zijn soldaat of matroos, sommigen onzer zijn burger. Sommigen van ons voeren de oorlog in vliegtuigen 5 mijl boven het vasteland van Europa of de eilanden in de Stille Oceaan — en sommigen onzer voeren hem in mijnen diep in de aarde van Pennsylvania of Montana. Enkelen van ons zijn gedecoreerd met medailles voor heldhaftige verrichtingen, doch wij allen kunnen die diepe en blijvende innerlijke bevrediging vinden door het beste te doen wat wij kunnen. Elk onzer heeft een eerlijk aandeel in de grote strijd om onze democratische beschaving te redden — welke onze individuele omstandigheden of gelegenheden ook mogen zijn. Wij zijn er allen in en onze geest is goed en wij zijn Amerikanen en onze Geallieerden zullen winnen. Niemand behoeft ons iets anders te vertellen.

Dat is het voornaamste wat ik zag op mijn reis door het land: een onbuigbare geest. Indien de leiders van Duitsland en Japan hadden kunnen meegaan met mij en zien wat ik zag, zouden zij het met mijn beslissingen eens zijn. Ongelukkig waren zij niet in staat de reis met mij mede te maken. Dat is een der redenen waarom wij onze oorlog overzee brengen: naar hen.

Met elke week, die voorbij gaat, neemt de oorlog in hevigheid toe. Dat is waar in Europa, Afrika, Azië en op alle zeeën. De kracht van de Verenigde Landen groeit in deze oorlog. De leiders van de as daarentegen weten nu dat zij reeds hun grootste kracht bereikt hebben en dat er steeds toenemende verliezen zijn in manschappen en materiaal, die niet volledig te vervangen zijn. Duitsland en Japan beseffen reeds dat het onvermijdelijke resultaat zal zijn wanneer de totale sterkte van de Verenigde Landen hen treft — op verschillende plaatsen aan de oppervlakte der aarde.

Een der voornaamste wapenen van onze vijanden in het verleden is het gebruik door hen geweest van wat genoemd wordt „de zenuwoorlog". Zij hebben valsheid en terreur. Zij hebben overal vijfde colonnes gesticht. Zij hebben de onschuldigen bedrogen. Zij hebben achterdocht en haat gewekt tussen buren. Zij hebben de mensen in andere landen — zelfs in ons eigen land — geholpen en opgestookt wier woorden en daden uit Berlijn en Tokio werden aangekondigd als een bewijs van oneenigheid. De grootste verdediging tegen al zulke propaganda is het gezond verstand van het gewone volk: en die verdediging gaat op. De „zenuwoorlog" tegen de Verenigde Landen wordt thans een boemerang. Voor de eerste maal is de propaganda-machine van de nazies in het defensief. Zij beginnen zich voor hun eigen volk te verontschuldigen voor het afslaan van hun grote strijdkrachten te Stalingrad en voor de enorme verliezen, die zij lijden. Zij zijn gedwongen om hun overwerkte volk te vragen hun verzwakte productie weer te doen herleven. Zij geven zelfs voor de eerste maal openlijk toe, dat Duitsland slechts kan worden gevoed ten koste van voedsel, dat van de rest van Europa wordt gestolen. Zij roepen, dat een tweede front onmogelijk is, doch tegelijkertijd voeren zij op wanhopige wijze troepen uit alle richtingen aan en spannen zij prikkeldraad langs de kusten van Finland en Noorwegen tot de eilanden in het Oostelijk deel van de Middellandse Zee.

ROOSEVELT

Intussen worden zij ertoe gedreven de furie van hun wreedheden op te voeren. De Verenigde Landen hebben besloten de identiteit van die nazie-leiders vast te stellen, die verantwoordelijk zijn voor ontelbare handelingen van wreedheid. Telkens als een van die misdaden bedreven wordt, wordt deze nauwkeurig onderzocht en worden de bewijzen gestadig opgehoopt om in de toekomst het recht te doen oordelen.

Wij hebben het volkomen duidelijk gemaakt, dat de Verenigde Landen geen massa-represailles zoeken tegen de bevolkingen van Duitsland, Italië en Japan. Doch de leiders en hun wrede beulen moeten worden genoemd en gevat en berecht overeenkomstig de gerechtelijke procedures van de strafwet. Er zijn thans millioenen Amerikanen in legerkampen, marine-stations, fabrieken, scheepswerven. Wie zijn deze millioenen van wier leven ons land afhangt? Wat denken zij? Waaraan twijfelen zij en waarop hopen zij? En hoe heeft het werk voortgang? De Opperbevelhebber kan niet al deze vragen beantwoorden als hij in Washington blijft. Dat is waarom ik de reis van onlangs ondernomen heb.

De Verenigde Staten zijn pas 10 maanden in oorlog en zijn bezig met de enorme taak om hun strijdkrachten vele malen te vermenigvuldigen. Wij hebben bij lange na het volledige productiepeil nog niet bereikt. Maar ik kan het niet helpen mijzelf op de reis af te vragen waar wij vandaag zouden zijn, indien de Regering der Verenigde Staten niet veel van haar fabrieken voor deze reusachtige uitbreiding reeds meer dan twee jaren geleden was begonnen te bouwen — meer dan een jaar voordat ons de oorlog bij Pearl Harbor werd opgedrongen. Wij hebben ook het probleem van de scheepvaart onder ogen moeten zien. In elk deel van de wereld worden onze schepen tot zinken gebracht door vijandelijke actie. Doch de totale scheepsruimte, welke dag aan dag uit de Amerikaanse, Canadese en Britse scheepswerven komt, is zo snel toegenomen, dat wij onze vijanden vóór raken in de bittere strijd om het vervoer. Bij het

uitbreiden van onze scheepvaart moesten wij duizenden mannen oproepen voor de koopvaardijvloot. Deze mannen dienen schitterend. Zij wagen hun leven elk uur zodat de kanonnen, tanks, vliegtuigen, ammunitie en voedsel kunnen worden gebracht naar de heldhaftige verdedigers van Stalingrad en al de strijdkrachten van de Verenigde Landen over de gehele wereld.

Na de qualiteit van het werk en van de werkers aan onze productie-lijnen gezien te hebben — en deze waarneming uit de eerste hand in verband te hebben gebracht met de rapporten van de praestatie van onze wapenen aan de gevechtsfronten — kan ik tot u zeggen, dat wij onze vijanden vóór raken in de slag van productie.

Teneinde onze productie op te voeren, moesten wij millioenen arbeiders voegen bij de totale arbeidsmacht van het land. En nu nieuwe fabrieken klaar komen, moeten wij nog millioenen arbeiders vinden. Dit stelt een ontzaggelijk probleem in de mobilisatie van onze mankracht. Het is niet, dat wij niet genoeg mensen in dit land hebben om het werk te doen. Het probleem is om het juiste aantal van de juiste mensen op de juiste plaatsen op de juiste tijd te hebben.

De grote doelen van een goede politiek in verband met de mankracht zijn: Ten eerste, om de mannen van de grootste gevechtsqualiteiten uit te kiezen en op te leiden voor de strijdkrachten ter bereiking van een overwinning op onze vijanden.

Ten tweede, om onze oorlog-industrie en boerderijen te voorzien van mannen, die nodig zijn om wapenen, ammunitie en voedsel te produceren, welke vereist zijn voor onszelven en onze strijdende Geallieerden om de oorlog te winnen.

Teneinde dit te doen zullen wij gedwongen zijn de arbeiders te beletten om van het ene oorlogswerk naar het andere over te gaan als een quaestie van persoonlijke voorkeur; om werkgevers te beletten arbeidskrachten van elkaar te stelen; om oudere mannen en personen met gebreken te gebruiken en meer vrouwen en zelfs grote jongens en meisjes; om waar dit mogelijk en redelijk is mannen van militaire leeftijd en geschiktheid te vervangen teneinde nieuw personeel op te leiden voor belangrijk oorlogswerk en om ermede op te houden arbeidskrachten te verspillen in onbelangrijke activiteiten. Natuurlijk stelde ik op mijn reis het meeste belang in het gadeslaan der oefeningen van onze strijdkrachten. Al onze gevechts-eenheden, die overzee gaan, moeten bestaan uit jonge krachtige mannen, die een degelijke oefening hebben gehad.

Een divisie met mannen, die een gemiddelde leeftijd hebben van 23 of 24 jaar is een betere gevechts-eenheid dan een, die een gemiddelde heeft van 33 of 34 jaar. Hoe meer van zulke troepen wij in het veld hebben des te eerder zal de oorlog gewonnen zijn en des te minder de prijs in verlies aan mensenlevens. Daarom geloof ik, dat het nodig zal zijn om de huidige minimum-leeftijd voor de dienstplicht van 20 jaar te brengen op 18. Wij hebben geleerd hoe onvermijdelijk het is — en hoe belangrijk om de overwinning te verhaasten. Ik kan zeer goed het gevoelen van alle ouders begrijpen wier zonen in militaire dienst zijn. Ik heb waardering voor dat gevoel — en ook mijn vrouw heeft dat.

Wij kunnen er zeker van zijn, dat de gevechts-eenheden van ons leger en onze marine goed bemand, goed uitgerust en goed geoefend zijn. Haar doeltreffendheid in de strijd zal afhangen van de qualiteit van haar leiding en van de wijsheid der strategische plannen, waarop alle militaire operaties gebaseerd zijn. Ik kan slechts één ding over de plannen zeggen: zij worden niet beslist door schrijfmachine-strategen, die hun inspiratie vinden gevonden in de pers of door de radio.

Een der grootste Amerikaanse soldaten, Robert E. Lee, merkte eens op welk een tragisch feit het is, dat in de oorlog van zijn tijd de beste generaals klaarblijkelijk werkten voor nieuwsbladen in plaats van in het leger. Dat schijnt in elke oorlog waar te zijn.

Het moeilijke met schrijfmachine-strategen is, dat — hoewel zij vele ideeën kunnen hebben — zij niet veel inlichtingen bezitten omtrent de feiten of problemen van militaire operaties.

Wij zullen daarom de plannen voor deze oorlog overlaten aan de militaire leiders.

Gelijk ik reeds eens heb gezegd zijn grote strategische beslissingen getroffen. Een daarvan — waarover wij allen tot overeenstemming zijn geraakt — betreft de noodzaak om vijandelijke strijdkrachten van Rusland en China af te leiden naar andere krijgstonelen door nieuwe offensieven tegen Duitsland en Japan.

De bekendmaking van hoe deze offensieven zullen worden ondernomen en wanneer en waar, kan ditmaal niet door de radio worden opgeroepen.

Heden weiden wij uit over een koenen avontuurlijken Italiaan: Christoforus Columbus, die met behulp van Spanje een nieuwe wereld opende waar vrijheid, verdraagzaamheid en ontzag voor de menselijke rechten en waardigheid een schuilplaats hebben geboden aan de uitgewekenen van de oude wereld. Heden vechten de zonen van de nieuwe wereld in landen ver van hun eigen Amerika. Zij vechten om voor het gehele mensdom, waaronder ook voor ons, de principes te winnen, die in deze nieuwe wereld van vrijheid hebben bestaan. Wij zijn temidden van talloze millioenen mensen, wier toekomstige vrijheid en wier leven afhangen van een blijvende overwinning voor de Verenigde Landen. Doch het is nodeloos om slagen te winnen, indien de zaak waarvoor wij deze slagen hebben geleverd, verloren gaat. Het is nutteloos om de oorlog te winnen, tenzij die gewonnen blijft. Wij vechten daarom voor het herstel van de bestendiging, het geloof en de hoop over de gehele wereld. Het doel van vandaag is duidelijk en realistisch. Het is om de militaire macht van Duitsland, Italië en Japan volkomen te vernietigen in zoverre, dat hun bedreiging tegen ons en al de andere Verenigde Landen over een generatie niet opnieuw kan ontstaan. Wij zijn vereend in het zoeken van een soort overwinning, welke zal garanderen, dat onze kleinkinderen kunnen opgroeien en onder God het leven kunnen leiden, waarin zij vrij zijn van de voortdurende bedreiging van een invasie, vernieling, slavernij en een geweldadige dood" (Washington, (AP) 13.10).

Curaçao.

DE SURINAAMSE G.P.D. LAAT ZICH KENNEN.

Gisteren stond er in de „Beurs- en Nieuwsberichten" een artikel van het Hoofd van de G.P.D. in Suriname, in casu van den Heer J. H. Boas, gericht tegen het Hoofd van de Missie in Curaçao, wien „corrupte practijken" verweten worden, in verband met het feit, dat deze geen eind gemaakt heeft aan critiek, welke de Amigoe meende te moeten uitbrengen tegen de wijze van Geëxalteerde Propaganda-Doordrijverij van de Surinaamse G.P.D., alsmede tegen de wel zeer onvoeglijke wijze, waarop deze zich meende te mogen uitlaten over de kerkelijke toestanden in Suriname. Dat wij hierin niet alleen staan moge blijken uit het feit, dat — wat zich slechts in uiterste gevallen voordoet — de voorgangers van alle Christelijke kerken in Suriname zich verenigd hebben om zelfs in een buitenlands blad openbaar protest aan te tekenen tegen hetgeen de Heer Boas, die behalve Hoofd van de Surinaamse G.P.D. ook correspondent van „Knickerbocker" is, over de kerken in Suriname schrijft (zie hieronder).

Dat het Hoofd van de Surinaamse G.P.D. zich thans niet ontziet een gehele bevolkingsgroep buiten Suriname in haar diepste godsdienstige gevoelens te krenken door zulk een stuk tegen onzen Bisschop te schrijven, een stuk dat in gekuiste vorm gepubliceerd werd (het ons bekende origineel is nog enkele malen erger), doet ons slechts vragen, of het juist is, dat een Gouvernementsinstelling voortga tegen kerken niet alleen, maar ook tegen een bisschop te stoken?

Dat de „Beurs- en Nieuwsberichten" dit stuk als artikel en niet als Ingezonden Stuk plaatste, zou doen vermoeden, dat de Redactie van genoemd blad het althans in grote lijnen met den schrijver eens moet zijn. Vreemd is dat, nu er nog geen maand verlopen is, sedert dezelfde Beurs-man in zijn eigen blad, ja — mirabile dictu — zelfs in „Curaçao", zulke waarderende woorden over ons onvergetelijke missie-jubileum heeft geschreven. Een leidend beginsel is ook wat!

PROTESTANTSE EN KATHOLIEKE GEESTELIJKEN PROTESTEREN TEGEN DEN HEER BOAS.

Wij lezen in „Knickerbocker" van 21 September 1942, op blz. 35 onder „Ingezonden".

In het nummer der „Knickerbocker Weekly" van 9 Maart 1942 heeft de correspondent voor Suriname beschuldigingen geuit aan het adres van de geestelijke leiders en voorgangers der Christelijke kerken van dat land, waartegen zij met klem en ernst moeten protesteren.

Verwijzend naar het artikel van den Praeses der Evangelische Broeder Gemeente in Suriname, in het Meinummer van „Suriname Zending", getiteld „Militante geestesgesteldheid," als reactie op het artikel in dit blad van den correspondent van Suriname, hebben de voorgangers der Christelijke kerken in Suriname besloten, alsnog een protest te doen horen in het blad, waarin het gewraakte artikel is verschenen.

De correspondent geeft door zijn uitlatingen in bovengenoemd artikel ten duidelijkste blijk, dat hij niet op de hoogte is van de Surinaamse bevolking, noch van de mentaliteit der bevolking noch van de prediking in de Christelijke kerken in Suriname.

In geen der Christelijke kerken in Suriname is gedurende deze oorlogsjaren gepredikt in „jeremierende" toon of defaitistische zin.

Integendeel! In alle kerken is steeds weer gewezen in de prediking op het volkomen vertrouwen op God, op de zekerheid van de overwinning der Geallieerden, die strijden voor recht en vrijheid, en is de nadruk gelegd op de plicht van elken Christen, pal te staan, bereid te zijn de lasten met opgewektheid te dragen, te doen wat God van hem vraagt in groote offervaardigheid, en er zich bewust van te zijn, dat — al is Suriname thans nog een vrij Nederlandsch gebiedsdeel — het in oorlog is, en dat de druk meer en meer zal worden gevoeld, doch dat hoe groot die druk ook zij of worde, de Christen dit moedig en in geloof heeft te aanvaarden.

Telkens en telkens weer is in de prediking getuigd van de noodzaak, één te zijn in den strijd, en niet verzwakt te worden door tweedracht om nietigheden.

Ook in de kerkelijke bladen zijn hiervan voorbeelden te over.

U. Redactie, dank betuigend voor uwe welwillendheid voor de opneming van het bovenstaande, verblijven,

hoogachtend,
de voorgangers der Christelijke kerken in Suriname,
Ds. J. Raillard, Praeses der Evangelische Broedergemeente in Suriname,
Pater St. Kuypers, CssR., Provicaris der Rooms-Katholieke Missie in Suriname
Ds. D. Mulder en Ds. C. A. Paap, predikanten der Hervormde Gemeente te Paramaribo
Ds. D. A. Hoekstra, predikant der Evangelisch Lutherse Gemeente te Paramaribo.

Paramaribo, 21 Augustus 1942.

GOUVERNEMENTSPLEIN MILITAIR TERREIN.

Van de zijde der Politie wordt in verband met de afsluiting van het Gouvernementsplein, het volgende medegedeeld:

Nu het Gouvernementsplein tot militair terrein is verklaard, kunnen particuliere auto's aldaar niet meer parkeren, terwijl bij geopende brug de auto's, die naar de Overzijde moeten, er ook niet meer kunnen worden opgesteld.

In verband hiermede zijn door de Politie de volgende maatregelen genomen:

1. Bij geopende brug wordt een file gevormd in de met witte lijnen aangegeven vakken in de Bredestraat, op het Hendrikplein en Pietermaai.

2. Het parkeerverbod in de Bredestraat Punda zal streng worden gehandhaafd.

3. Op het Hendrikplein en Pietermaai wordt een parkeerverbod „Bij geopende brug" ingevoerd. Dit is dus een verbod om te parkeren gedurende de tijden, dat de brug geopend is.

4. Op het Hendrikplein en op Pietermaai worden houten klokken geplaatst, die telkens gelijk worden gezet met de klok bij de brug, zodat men ook daar kan zien, welke tijd de klok bij de brug aangeeft.

Daar uit de aard der zaak geen dubbele file kan worden gevormd, zal het dikwijls nodig zijn eerst een paar blokken rond te rijden, alvorens men in de file kan aansluiten.

Bij duisternis is het gewenst, dat de bestuurder van de laatste auto in de file het achterlicht laat branden, daar anders de kans vrij groot is, dat men van achteren wordt aangereden.

Men wordt verzocht op de witte lijnen te letten, daar deze hier en daar onderbroken zijn, zoals bij de Keukenstraat, de Bloksteeg, bij de benzinepomp op het Hendrikplein enz.

Aan hen, die aan de Overzijde wonen, wordt aangeraden hun auto zoveel mogelijk op het Brionplein of Molenplein te parkeren.

Aan het publiek in het algemeen wordt verzocht bij geopende brug in de Bredestraat, Punda, niet te stoppen, indien dit niet absoluut nodig is, daar anders verkeersopstoppingen zullen ontstaan.

GESLAAGD.

In het college Welgelegen zijn op 10 October met goed gevolg geëxamineerd Stenographie Nederlandse Taal de jongedames: P. Irausquin en N. Perret Gentil.

Stenographie Spaanse Taal de jongedames: Y. Cardose en E. Vidal.

Stenographie Engelse Taal twee afgewezen.

Als Typisten zijn geslaagd de jongedames: E. Boom, M. Schotborgh en T. Hessels.

POSTPAKKETTEN GEINTERNEERDE NEDERLANDSE OFFICIEREN.

Het Informatiebureau van het Rode Kruis deelt mede, dat er thans gelegenheid bestaat om geld naar Londen over te maken, via dit Bureau, ter aankoop van postpakketten.

De kosten van een pakket bedraagt 10 shilling of ongeveer ƒ 4.—. Thans heeft U dus de gelegenheid om Uw vrienden of familieleden, die in het een of andere interneringskamp zijn opgesloten te steunen.

Wacht dus niet te lang met het storten van Uw bijdragen, wij zullen zorgen dat het geld zo spoedig mogelijk ter bestemder plaatse aankomt.

DISTRIBUTIE-REGELING.

Daar stonden ze; voor het merendeel waren het leden van het schone geslacht.

Met haar trouwboekje, geboortebewijs of meer dan dergelijke geschriften stonden zij, door de drukkende hitte in het Kransgebouw vaak wrevelig gestemd, op haar distributie-stamkaart te wachten.

Aan de andere zijde van het gaashekje was het een druk op- en neergeloop van schrijvers en ander personeel. Enige lieftallige dames waren druk bezig: met bewonderenswaardige ijver snuffelde men de vergeelde paperassen en andere documenten door, welke alphabetisch gerangschikt stonden in het dichtbezette bevolkingsregister.

Een Amigoe-man heeft gisteren een bezoek gebracht aan het Krans-gebouw in de Curaçaostraat, alhier, waar men met de distributie-regeling bezig was. Hij werd te woord gestaan door den immer hulpvaardigen Heer Matthias Bartels Bartels Daal, die over het algemeen buitengewoon tevreden was met het verloop der zaken. 's Morgens was, zoals natuurlijk te verwachten was, een nogal grote toeloop van mensen, hetgeen den Heer Bartels Daal heeft doen besluiten om een tweetal politie-agenten er bij te vragen tegen de mogelijkheid dat de orde in opspraak zou geraken, hetgeen gelukkig niet gebeurde.

De afwerking zelf had een soepel verloop. **De grote moeilijkheid, die ook het grootste oponthoud veroorzaakt, doet zich voor bij mensen, die verschijnen zonder trouwboekje, geboorte-bewijs of andere stukken, waaruit hun bestaan (voor de wet) moest worden bewezen.** Anderen geven een geheel verkeerde naam op. Zo vertelde de Heer Bartels Daal van iemand, die zich voor A. uitgaf. Na een half uur zoekens had men in het register nog geen bewijs zijner geboorte ontdekt. Op het laatst vond men het toch — de persoon in quaestie heette evenwel geen A, doch Z. Soortgelijke gevallen deden zich meer voor!

In totaal, aldus de Heer Matthias Bartels Bartels Daal, zijn er ruim geschat een 2000 gevallen afgehandeld. Als men in aanmerking neemt, dat dit werk is verzet, door een 25-tal dames en heren, dan krijgt men een idee, wat er hier verricht wordt.

Naar gelang het aantal leden in het huisgezin, krijgt men een gelijk aantal distributie-stamkaarten. De blauwe distributie-kaart is aan de achterzijde in nummers verdeeld in 40 vakjes; dus vak 1, — 2, enz. Op het door het door het Hoofd van Sociale en Economische Zaken vast te bepalen datum krijgt iedereen op vertoon van deze blauwe kaart een bonboekje. De winkelier mag dan niets verkopen, dan op vertoning dezer kaart.

Aan de voorzijde van deze distributie-kaart worden de naam, voornamen, geboortedatum, beroep, adres ingevuld. Dan staat er nog de stempel van het Bevolkingsregister met de paragraaf des ambtenaars en tenslotte de handtekening van den drager.

STIRLING HAYDEN VERTREKT.

Per vliegtuig van heden is via Havana naar de Verenigde Staten vertrokken de filmacteur Stirling Hayden, die o.a. met zijn Engelse echtgenote Madeleine Caroll in de film „Bahama Passage" gespeeld heeft. Zo men weet arriveerde deze acteur kort geleden met een zwart geverfd zeilschip in de haven van Curaçao.

Naar wij vernemen zijn thans onderhandelingen gaande voor de verkoop van deze boot aan een Curaçaose firma in verband waarmede de reis van den filmacteur plaats heeft. De naam van de betrokken firma willen wij op haar verzoek niet mededelen.

Als een interessant feit kunnen wij echter vertellen, dat deze zeilboot in de film „Captain's Courageous" een belangrijke rol had. Waarschijnlijk is het ook dezelfde boot, die men kon zien in de film „Barnacle Bill".

Stirling Hayden zelf zal niet meer in films verschijnen en waarschijnlijk evenmin zijn echtgenote Madeleine Caroll. De ex-acteur heeft namelijk een danige afkeer van het filmleven. De blonde jongeman hoopt in plaats daarvan een post te krijgen bij de Noord-amerikaanse Marine.

Als de overdracht van de boot aan de Curaçaose firma plaats heeft, zal ook zij — de boot — wel met het filmleven afgedaan hebben.

ATHLETIEKWEDSTRIJDEN VAN DE K.S.C.

Chronologische volgorde van de wedstrijden op 18 October

10.00 uur: 100 meter series; 10.10 uur 100 meter series Juniores; 10.30 uur kogelstoten; 10.45 uur 800 meter series; 11.05 uur verspringen met aanloop; 11.25 uur verspringen met aanloop juniores; 11.55 uur 200 meter series; pauze.

14.00 uur 1500 meter; 14.10 uur 400 meter series; 14.20 uur discuswerpen; 14.30 uur 100 meter finale; 14.40 uur 100 meter finale juniores; 14.50 uur hoogspringen juniores; 15.10 uur hoogspringen seniores; 15.25 uur 400 meter finale; 15.35 uur speerwerpen; 15.45 uur 800 meter finale; 15.55 uur 200 meter finale; 16.05 uur polsstokhoogspringen; 16.20 uur 4 x 100 meter estafette juniores; 16.35 uur 4 x 100 meter estafette seniores; 16.50 uur prijsuitreiking.

Nederland

DE NA-OORLOGSE PROBLEMEN.

De Londense Times geeft zijn hartgrondige adhaessie aan de woorden van minister Dr. Hubertus J. van Mook waarvan wij vorige week hebben melding gemaakt. Het invloedrijkste Britse blad schrijft: „inderdaad moet, zoals Dr. Hubertus J. van Mook heeft gezegd, onmiddellijk een volledig onderzoek worden ingesteld naar de na-oorlogse commerciële en industriële mogelijkheden, mede ter ondersteuning van de thans door den vijand verdrukte en uitgemergelde volken. Van Mook behoort niet tot degenen die een tijdperk van overvloed na de oorlog voorzien en wij staan te dezen aanzien geheel aan zijn zijde".

NEERLANDS LIJDEN.

Een Nederlander, die tot Augustus in Nederland was en daarna naar Engeland vluchtte, deelde te Londen mede, dat, in Nederland zeer hevig wordt geleden en dat in de concentratiekampen in Nederland en Duitsland, waar de gijzelaars en anderen gevangen zitten, het lijden onbeschrijflijk is.

In het kamp in Duitsland waar tweeduizend Nederlandse officieren en cadetten gevangen zitten is de voedselsituatie zo slecht, dat de Serben in het kamp er naast hun vaak nog wat extra-voedsel toewerpen. De slechte qualiteit van het eten veroorzaakt in dat kamp vele gevallen van maagzweer. Joden worden in dat kamp beestachtig behandeld. De man die deze mededelingen te Londen deed zeide: „ik heb voor mijn ogen een Jood door een Duitse wacht zien wurgen, omdat hij niet in staat was een zware steen op te tillen: Ik ben weer een vrij man, doch de herinnering is verschrikkelijk: een nachtmerrie die iedere nacht terugkeert".

WELVERDIENDE ONDERSCHEIDINGEN.

In de Nederlandse Club te New York zijn de onderscheidingen van Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw overhandigd aan den schrijver **Dr. Hendrik Willem van Loon** en aan professor **Dr. Adriaan Barnouw**, Wilhelmina-professor in de Nederlandse cultuur aan de Columbia Universiteit te New York. Enige honderden Nederlanders woonden deze plechtigheid bij. De verlening van deze onderscheiding aan Dr. Hendrik W. van Loon was reeds enige maanden geleden bekend gemaakt, doch voor professor A. Barnouw was het een volkomen verrassing, juist op zijn 65ste verjaardag. Ambassadeur Dr. Loudon reikte de onderscheidingen met zeer waarderende woorden uit. Beide gedecoreerden hebben met ontroerende woorden bedankt.

HET GROOTSTE EERBEWIJS.

Gevangen-neming door de Duitsers is tegenwoordig het grootste eerbewijs dat een Nederlander ten deel kan vallen. „Volk en Vaderland" zelf vertelt hoe twee mannen die clandestiene koeien hadden geslacht om het vlees te distribueren en die daarvoor acht maanden gevangenisstraf hadden uitgezeten, in hun woonplaats, Heerde, werden ingehaald door een grote menigte en met muziek en zang naar huis werden gebracht. Een vroeger lid van de Provinciale Staten heette hun met een formele toespraak welkom. „Volk en Vaderland" schrijft nu dat „zij die deze demonstratie op touw hebben gezet, zelf een langdurige gevangenisstraf verdienen".

„NIETS MEDE TE MAKEN".

„Volk en Vaderland" (van 4 September) klaagt erover dat, toen de N.S.B.'er Hendriks een rede wilde houden te Zuilichem de dorpsautoriteiten het hem lastig maakten. De gemeentesecretaris H. C. van Os heeft niet tijdig een luidspreker doen aanbrengen en burgemeester C. Hobbe weigerde op het laatste ogenblik electrische stroom van het gemeentehuis af te staan. Gemeente-ontvanger A. P. van Genderen eiste verwijdering van een electrische draad van een boom, die zijn eigendom is, „omdat hij niets met die nonsens te maken wilde hebben" En brandweercommandant W. van Genderen weigerde toe te staan, dat die draad aan zijn huis werd bevestigd en postdirecteur Gerrit Schalk weigerde aansluiting aan zijn electriciteit. „Volk en Vaderland" schrijft: „dit alles is niet anders dan sabotage en moet als zodanig worden gestraft."

OVERLEDEN.

Het overlijden wordt gemeld van: J. F. Ankersmit, 70 jaar, te Amsterdam: Oud - hoofdredacteur „Het Volk"; F. G. de Lorme van Rossem, 80 jaar, te Amsterdam; Oud-Gezagvoerder ter Koopvaardij J. F. van Slobbe, 51 jaar te Amsterdam: Hoofdinspecteur van Politie, Waarnemend Commissaris; P. H. C. Mansveldt-de Witt Huberts, 79 jaar, te Arnhem; Oprichtster Vereniging voor Vrouwenkiesrecht, J.H.C. Deelken, 62 jaar, te Assen; arts aldaar, G. Kouwenaar, 67 jaar, te Bergen; redacteur Nieuwe Rotterdamsche Courant; Ir. W. Terpstra, 53 jaar te Bilthoven; Technisch Directeur Jaarbeurs: G. J. R. Slotboom, 55 jaar te Breda; Inspecteur 's Rijks belastingen, K. H. Popping, te Neessterzwaag; Voorzitter Bond van Zangkoren in Frieland; J. H. Riemersma, 81 jaar te Giekerk; Oprichter Bond van Zangkoren in Friesland; Drs. S. Buiter, 72 jaar te Groningen; Em. Pred. Hervormde Kerk, A. J. Westhof, 65 jaar te Den Haag, oud-hoofdambtenaar K.P.M.; Dr. A. J. Olivier, 83 jaar te Den Haag, Kolonel Geneeskundige Dienst N.I.L. b.d.; Pater Barnabas (W. J. de Goeij), 85 jaar te 's Hertogenbosch oudste capucijn in Nederland; G. P. Duuring, 35 jaar te Ugchelen, Arts aldaar; G. B. van der Voort Maatschalk 69 jaar te Zeist Oud-directeur Posterijen en Telegrafie

RAF-THEE IN HET MUSEUM.

Het Nederlandse nazie-blad „De Storm" valt — in zijn nummer van 4 September — den Wageningsen hoogleraar prof. Bakker, aan „omdat deze in het museum der Hogeschool een pakje thee heeft geplaatst, dat vorig jaar door de Raf over Nederland is uitgeworpen. Het blad zegt: „het is schandelijk dat deze reactionaire hoogleraar op deze wijze propageert en demonstreert tegen de nieuwe orde".

DE MEEST VERKOCHTE BOEKEN IN JUNI.

In Juni 1942 zijn in Nederland de onderstaande boeken het meest verkocht: 1. Jan de Hartog: Hollands Glorie, 2. Leonard Huizinga: Tien glazen wijn, 3. Sprookjes van Grimm, 4. W. H. van Helsdingen e.a.: Daar werd wat groots verricht, 5. H. A. Lunshof: De stuurman van de Gouden Leeuw.

WIE WORDT SCHAAKKAMPIOEN VAN NEDERLAND?

De nauwelijks twintig-jarige A. J. van den Hoek, die pas twee jaar ernstig schaakt, is er onlangs na een schitterende zege over De Groot in geslaagd ook den geduchten Cortlever in een lange partij van 72 zetten te slaan. Hiermede legde hij definitief beslag op de eerste plaats die recht heeft op een match van tien partijen met Dr. Max Euwe om de titel „kampioen van Nederland". Deze match, die door De Haagse Schaakkring wordt gefinancierd wordt deze maand in Den Haag gespeeld.

NIET VRIJWILLIG, DAN GEDWONGEN.

De „Deutsche Zeitung in den Niederlaenden" deelt mede dat Boening, de Duitser die dictatoriale macht oefent over alle Nederlandse arbeiders heeft gezegd, dat tienduizenden Nederlandse arbeiders weer onmiddellijk naar Duitsland moeten worden gezonden om de Duitse oorlogsindustrie op peil te houden. Hij dreigde dat, indien dit niet vrijwillig zou geschieden, dwang daartoe zou worden toegepast.

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— Het bronzen oorlogskruis is verleend aan een officier van gezondheid der Koninklijke Nederlandse Marine wegens grote dapperheid: behandeling van gewonden op een Indisch vliegveld gedurende hevige bombardementen.

— Ambassadeur Dr. Alexander Loudon heeft een tentoonstelling van Nederlandse zeventiende eeuwse meesters in de Duveen Galleries te New York geopend.

— Het overlijden wordt gemeld van C. A. van Voorthuizen, oud-gecommitteerde voor Indische Zaken, op de leeftijd van 65 jaar.

— **Professor Doctor Nicolaas Anthonie Donkersloot (Anthonie Donker) is uit het Duitse concentratiekamp ontslagen wegens slechte gezondheid. Donkersloot is pas 40 jaar oud.**

— Generaal majoor van Oyen heeft de Poolse oorlogsonderscheiding „Virtuli Militari" ontvangen.

— In Nederland is, tussen zonsondergang en zonsopgang, alle scheepvaart verboden in de Westfriese Waddenzee, de Zeeuwse wateren en het Hollandse Diep tot de Moerdijk brug.

— Nederlandse vliegers in een Duits gevangenkamp hebben Koninginneverjaardag (in het geheim) gevierd door het nuttigen van een taart met een W. versierd; aldus werd in Londen vernomen.

— Een Utrechtse kapper die tweedehands motorfietsen kocht en deze verkocht voor ƒ 1750 per stuk werd gearresteerd. Zijn voorraad werd geconfisqueerd.

— **Te Amsterdam zal een monument ter ere van de „Tachtigers" worden opgericht, met beeltenissen van Willem Kloos, Jacques Perk, Lodewijk van Deyssel, Frederik van Eeden, Verweij en Helene Swarth.**

— Mevrouw Fanny Blankers-Koen heeft haar eigen record verbeterd door de 80 meter hardlopen in 9.8 seconde af te leggen.

— De fraaie molen „De Hoop" te Almelo zal door de vereniging „De Hollandsche Molen" geheel worden gerestaureerd.

— Van dertien veehouders in Drente, Zeeland, Limburg, en Gelderland is de veestapel geconfisqueerd wegens het afleveren van te weinig melk.

— De postkoets en het postpaard voor de dienst Drachten-Bakkeveen doen weer hun dagelijkse arbeid.

— De bank Mendelsohn en Co. te Amsterdam is geliquideerd.

— In de laatste week van September zijn meer dan 200 huizen in Den Haag afgesneden van electriciteit wegens het niet in acht nemen van de verduisteringsbepalingen.

— De Essener National Zeitung schrijft o.a.: „de Rooms-Katholieke bisschoppen in Nederland behoren tot de ergste vijanden van het nationaal-socialisme". Een onverdacht compliment.

— Een semi-officieel Duits instituut „Germania" biedt thans per advertentie in de Nederlandse pers Duitse lessen aan voor......een kwartje per week.

— Bij speciaal decreet is hevige straf gesteld op het in bezit hebben van op 6 Maart 1942 uit de omloop genomen Nederlandse geldstukken.

— De Amerikaanse ambassadeur bij de Nederlandse Regering te Londen, Anthony Drexel Biddle heeft officieel een nieuw centrum voor de „Cardinal Newman association" geopend, aangeboden door een groep Nederlanders die anoniem wensen te blijven. Namens de Nederlandse Regering woonde de minister Meester Jan van Angeren de plechtigheid bij.

BUITENLAND.

LUCHTAANVALLEN OP DUITSLAND.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „Vliegtuigen van het Bommenwerperscommando vielen in de nacht industriële objecten in het Noorden van Duitsland aan. Twee onzer vliegtuigen worden vermist" (Londen, (AP) 13.10).

De radio van Oslo deelde mede, dat bommenwerpers van de Royal Airforce in de nacht „stoornis-aanvallen" uitvoerden boven de Noordelijke en Oostelijke kustgebieden van Duitsland.

Ontploffingen in verschillende steden aan de Oostelijke kust zouden lichte schade veroorzaakt hebben. De radio zeide, dat verschillende aanvallende bommenwerpers werden neergeschoten (Londen, (AP) 13.10).

CHURCHILL SPREEKT WEER OVER HET VASTBINDEN DER GEVANGENEN.

Churchill zeide in een verklaring in het Britse Lagerhuis omtrent de gevangenen van Dieppe: „De Britse Regering heeft nooit een algemene opdracht gesteund voor het vastbinden van gevangenen op het slagveld. Dit zou echter van tijd tot tijd nodig kunnen zijn door de omstandigheden en kan best in het belang van de veiligheid der gevangenen zelf zijn".

De Premier beschuldigde de Duitse Regering ervan de overeenkomst van Génève te hebben geschonden, welke volgens hem „niet tracht te regelen wat er geschiedt tijdens de eigenlijke gevechten", doch handelt over de behandeling van gevangenen, „die definitief zijn gevangen".

Door het vastbinden van gevangenen in kampen verklaarde Churchill, dat de Duitsers pogen hen te gebruiken als gijzelaars op wien repressailles kunnen worden genomen voor incidenten op het slagveld waarover zij geen beheersing hebben. Hij onthulde, dat de Regering aan Zwitserland, die de belangen van Duitsland en Groot Britannië in de vijandelijke landen behartigt, heeft gevraagd om te protesteren tegen het schenden van de overeenkomst van Génève en „bij hen erop aan te dringen ervan af te zien".

Churchill voegde hieraan toe: „In deze omstandigheden zullen de tegenmaatregelen van gelijke aard, waartoe de Regering zich gedwongen voelde over te gaan, ogenblikkelijk worden ingetrokken. Intussen zeide Churchill, dat een publieke discussie „schadelijk zou zijn voor de oorlogsgevangenen van beide landen" (Londen, (AP) 1310).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het communiqué van Caïro luidt als volgt:

„Onze patrouilles waren actief tijdens de nacht van 11 op 12 October. Gisteren werden kleine groepen van vijandelijke transportvoertuigen door ons vuur uiteengeslagen. In de nacht van 11 op 12 October vielen onze middelzware bommenwerpers Tobruk aan en veroorzaakten er vooral een grote brand in gasoline-voorraden. Gedurende dezelfde nacht plaatsten onze bommenwerpers een voltreffer op een vijandelijke torpedojager op 80 kilometer ten Noorden van Derna.

Kort tevoren was een zinkend Italiaans koopvaardijschip waargenomen nabij dezelfde plaats. De luchtactiviteit boven het gevechtsgebied was niet op grote schaal hoewel onze lichte bommenwerpers en lange afstands gevechtsvliegtuigen wederom met succes een trein van vrachtauto's met gasoline, een transportcolonne en een schoener aanvielen. Ook schoten zij 2 vijandelijke bommenwerpers neer.

De hevige vijandelijke aanvallen op Malta duurden voort in de nacht van 11 op 12 October. De schade was gering en op zijn minst 1 bommenwerper werd neergeschoten. Gisteren hadden de vijandelijke aanvallen op zelfs nog groter schaal plaats. Zij werden echter met zulk goed resultaat bestreden door onze gevechtsvliegtuigen, dat op zijn minst 24 vijandelijke toestellen werden vernietigd en bovendien nog ongeveer 50 werden beschadigd. Velen werden zo ernstig beschadigd, dat zij waarschijnlijk hun basis niet hebben kunnen bereiken. Van de bovengenoemde uitgebreide operaties verloren wij 6 vliegtuigen, waaronder 5 gevechtsvliegtuigen van Malta, hoewel 2 vliegers in veiligheid zijn" (Caïro, (AP) 13.10).

BEZOEK VAN CHILI'S PRESIDENT AAN DE V.S. UITGESTELD.

De Chileense Ambassadeur Rodolfo Michels zeide, dat een telegram van President Juan Antonio Rios waarin deze aan President Franklin Delano Roosevelt mededeelde, dat hij zijn reis naar de Verenigde Staten uitstelt, gistermorgen aan het Witte Huis werd afgeleverd.

Michels zeide, dat de mededeling in de vorm was van een particuliere boodschap van Rias aan Roosevelt en dat hij niet van plan was om een bezoek te brengen aan het Witte Huis of het State Department in verband met de mededeling. Geen commentaar werd door het Witte Huis of het State Department gegeven omtrent het uitgestelde bezoek.

De Chileense Ambassadeur Michels deelde later mede, dat hij om 17 uur EWT een bezoek zou brengen aan Sumner Welles op het State Department om den waarnemenden Staatssecretaris officieel mededeling te doen van het uitstellen van de reis van President Rios naar de Verenigde Staten. Men gelooft, dat het uitstel te wijten is aan de verklaring, die Welles onlangs in een redevoering heeft gedaan ten aanzien van de nazie-activiteiten in Chili en Argentinië. (Washington, (AP) 13.10).

EEN KRASSE UITLATING.

De Nationale Vergadering van de Socialistische Partij in Argentinië kreeg van haar Comité voor Politieke Zaken de aanbeveling, dat de partij een beweging opene voor het verenigen van alle politieke machten, die het behoud van de democratische instellingen in het land verlangen. In een rede, waarin hij de aanbeveling steunde, verklaarde de afgevaardigde Adolfo Rubenstein, dat President Castillo wordt geleid door een „politieke raad, welke bestaat uit vier fascisten." Hieraan voegde hij toe:

„Deze Raad weet, dat een Geallieerde overwinning onvermijdelijk is. Zij wenst de macht in handen te houden, teneinde de beweging van sociale rechtvaardigheid tegen te gaan, die zeker zal volgen op een Geallieerde overwinning" (Buenos Aires, (AP) 12.10).

VOOR POSTZEGELLIEFHEBBERS.

De Poolse regering in ballingschap te Londen heeft 8 postzegels uitgegeven, die de verzamelaars zeker zullen interesseren, alhoewel het gebruik zeer beperkt is. De postzegels, die oorlogsplaatjes dragen, kunnen slechts op de Poolse schepen op zee gebruikt worden. Ook de Poolse soldaten in Engeland zullen de gelegenheid krijgen ze te gebruiken door hun post te verzenden met Poolse schepen.

In tekening en kleur gelijken zij op de vroegere Poolse uitgaven. Er staan vliegtuigen, tanks, machinegeweren en verwoestingen van Poolse steden op. Een zegel geeft een beeld van Warszawa vanuit een gebombardeerd huis met de Sint Jans Cathedraal op de achtergrond. Ook staat er het kruis „Virtuti" op, dat de stad verkreeg voor haar heldhaftige weerstand.

NIEUWS UIT DE KATHOLIEKE WERELD.

— **New York:** De Hoogeerwaarde Pater Mathias Faust O.F.M. is benoemd tot Amerikaans Algemeen Delegaat van de Orde der Franciscanen met hetzelfde gezag als de Minister Generaal, de Hoogeerwaarde Pater Leonardo Maria Bello O.F.M. die te Rome resideert.

De benoeming is gedaan door den Minister Generaal en goedgekeurd door Zijne Heiligheid Paus Pius XII en geldt zolang de oorlog duurt. Het gezag van Pater Faustus strekt zich uit over alle Franciscaanse provincies en commissariaten in Noord en Zuid Amerika en aangrenzende gebieden met inbegrip van Puerto Rico en Cuba. De Hoogeerwaarde Pater Faustus zal zich vestigen te New York in het klooster van St. Francis of Assisi, 135 West 31ste Street.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** De British Broadcasting Corporation zeide in een uitzending, welke naar Frankrijk gericht was: „Het is thans belangrijk als nooit tevoren voor elken Fransman om gereed te staan voor operaties van de Geallieerde luchtmachten, vloten en legers. Dit is een derde dergelijke waarschuwing namens het Britse Hoofdcommando.

De Fransen werden gewaarschuwd zich verre te houden van elke plaats waar zich een Duits Hoofdkwartier bevindt of waar barakken, spoorwegcentra en reparatie-werkplaatsen liggen alsmede van de verdedigde kustzones.

— **Berlijn:** Het Duitse Hoofdcommando meldt, dat een Russische groep omsingeld en vernietigd werd in het Noordwestelijk deel van de Caucasus bij hevige woudgevechten. Ook werden Russische aanvallen gemeld in het gebied van Stalingrad en aan het Donfront.

— **Moskou:** De koude van de komende tweede winter van de oorlog in Rusland spreidde zich gestadig uit van het Noorden naar het Zuiden. De nachten worden reeds erg kil aan het Westelijk front voor Moskou en de kilte breidde zich uit naar Voronesj en Stalingrad in de richting van Caucasus. Een bericht van „Izvestia" van het Westelijk front zeide, dat de vrees voor de vorst blijkt uit dagboeken, die op Duitse gevangenen en doden gevonden worden. In Stalingrad gaan soldaten gedoken in grote jassen met opgeslagen kragen. Foto's van lange rijen gevangenen tonen aan, dat zij reeds winter-uniformen dragen.

— **New York:** De Britse radio zeide tot Europa in vele talen, dat Goering een groot fortuin heeft gemaakt met oorlogswinsten. Volgens de radio zou een der nieuwste aanwinsten van Goering een villa zijn in Apelviken nabij Stockholm. Deze zou zijn gekocht in naam van zijn schoonzuster Frau von Villemovitz Moellendorf. In deze villa zou hij hopen op zijn gemak te leven na de instorting van Duitsland.

— **Washington:** Schout bij Nacht John McCain, die kort geleden Commandant was van de Marine-luchtmacht in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan, verklaarde op een persconferentie met goed vertrouwen, dat „wij de Salomonseilanden zullen houden en ons houvast zullen uitbreiden". De Schout bij Nacht zeide, dat de Japanners van 21 Augustus tot 17 September 133 vliegtuigen verloren boven het eiland Cuadalcanal tegen een Noordamerikaans verlies van 25 bommenwerpers.

— **Washington:** De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat de Noordamerikaanse mariniers erin geslaagd zijn hun posities op het eiland Guadalcanal in de Salomons Archipel uit te breiden gedurende twee dagen van offensieve gevechten waarbij de Japannes „grote verliezen leden".

De bekendmaking meldde ook de vernieling van 15 Japanse vliegtuigen, de beschadiging van 2 lichte vijandelijke kruisers en het verlies van 2 Noordamerikaanse vliegtuigen. De operaties vonden plaats op 9 en 11 October.

Kunst in Rusland is Staatszaak

Zich richten naar de politiek en collectivisering zijn twee beginselen. Steun aan de Overheid bij haar taak is den schrijvers geboden.

Rusland is een land van artistieke controversen. Dat is o.a. in de letterkunde zo geweest sedert de dagen van den groten criticus Belinsky, toen Poesjkin en Gogol een tijdperk van proza en poëzie inluidden, dat thans gemeenlijk de „classieke" periode wordt genoemd. Doch de artistieke twisten, die gewoed hebben sedert de instelling van het Sovjet-regime, hebben alle vorige geschillen naar het rijk der onbetekenende schermutselingen verbannen.

Het is moeilijk de geesten te onderwerpen. Vijfjaars- of zelfs tienjaarsplannen hebben niet veel effect op dat gebied gehad. Wat verwacht het Sovjet-régime van zijn schrijvers, om ons hier allereerst tot de letterkunde te beperken? In de eerste plaats moet de Sovjet-schrijver niet alleen denken volgens de mening der courante politiek, maar hij moet in elk geval zo schrijven, evenals dat onder de druk van de oorlog in de zg. democratieën, o.a. Curaçao het geval is.

In de tweede plaats mag de nieuwe litteratuur niet langer de verlangens en denkbeelden van het individu uitdrukken. Evenals in de industriële wereld is ook hier het streven: collectivisering. Een toneelstuk, een roman, of een gedicht, moeten volgens de huidige critici het gevoelen van het gehele volk weerspiegelen, een eenheid van doel, zoals in de Bijbel, in Homerus, of in een Gotische cathedraal der middeleeuwen tot uiting komt. Zij beweren, **dat de anarchische kunst van Europa, waar men bijna evenveel stromingen aantreft als er kunstenaars zijn, een duidelijke demonstratie is van Europa's fatale verdeeldheid.** Een gezonde kunst geeft stem aan de ziel van een geheel volk.

In verband hiermede willen wij melding maken van de drie bekende boeken van **Paul Miliukov** over kerk letterkunde, bouwkunst schilderkunst en muziek in Rusland. Enkele maanden geleden zijn deze drie boeken in de vorm van een trilogie „**Outlines of Russian Culture**" door de University of Pennsylvania Press te Philadelphia in een Engelse vertaling van Valentine Ughet en Eleanor Davis uitgegeven. Het zijn **I Religion and Church; II Literature; III Architecture, Painting and Music.** (resp. $ 2.50, $ 1.50, $ 2.00; tezamen voor $ 5.—). Ook op Curaçao zijn deze boeken in omloop en ook al zijn ze doortrokken van een zekere rationalistische geest, toch geven zij de behandelde vraagstukken vrij goed weer.

De Russische kunstenaar blijft niet in zijn kamer, zoals de Westerse kunstenaar dat doet. Hij moet de fabriek in en schrijven over de arbeiders, voor de arbeiders.

Schrijvers moeten wil en optimisme bij de lezers opwekken.

In de derde plaats moet de Sovjetschrijver zijn werk doordringen van wil en optimisme; hij moet alles verwijderen dat den arbeider zou kunnen verzwakken. Voor vijfjaars-plannen is wil en optimisme nodig en van den schrijver wordt verlangd, dat hij in zijn werk zal doen wat de arbeiders doen in de wereld der industrie. De Rus, zoals die beschreven wordt in de boeken van Dostojefski, Tolstoi en Tsjechof, was een indolent schepsel, dat veel praatte en veel thee en wodka dronk; over werken werd zelden gesproken en van prachtige wilspraestaties lezen wij zelden. Opgewektheid was wel het laatste, waarop wij in een Russische roman rekenden. Plotseling is dat alles veranderd. De Rus werkt als niemand anders, thee en wodka zijn schaars; niemand legt meer wil aan de dag dan hij en hij is opgewekter dan wie ook, en in alle uitingen van de kunst treedt dit duidelijk naar voren, veelal ten nadele van de tegenwoordige tijd.

Als kunst werkelijk de weerspiegeling is van het leven, zo zegt men, dan is het niet voldoende dat in de uitingen van Kunst, letterkunde, Kerkbouw, schilderkunst of welke ook, de reeds verkregen veranderingen tot uiting komen. De kunstenaar moet dan de komende orde uitbeelden.

„Realisme", zeide Plechanof „kan die naam niet dragen, als het de werkelijkheid weergeeft in een gestremde vorm en de nieuwe verschijnselen en impulsen vermijdt, die tot een verandering in die werkelijkheid moeten leiden."

Lenin, de bezielende wil.

Het beginpunt dezer nieuwe kunstuitingen, met haar grondslagen van optimisme, jeugd, energie en geloof in de toekomst, moet niet zijn Tolstoi, Poesjkin en Belinsky, maar Lenin, de bezielende wil. Hij moet zowel de held als de mythe zijn in deze nieuwe kunst, die slechts wacht op een nieuwen Homerus om er een passende vorm aan te geven.

In de practijk.

Dit is in grote lijnen de theorie der communistische kunst. Maar hoe is nu de practijk? De eerste moeilijkheid, waarop men stuitte, was een gebrek aan technische vaardigheid onder de kunstenaars.

Soms kon dat overwonnen worden door talent, maar dat ontbrak eveneens. De eerste jaren der communistische dictatuur werden gekenmerkt door een vloed van kunstuitingen, die niets beters bevatten dan propagandistisch effect-bejag. En zoals men in de industrie bourgeois-ingenieurs te werk stelde, zo werd in de kunst besloten een zekere vrijheid toe te staan aan de bourgeois-kunstenaars, die de economie en politiek van het nieuwe régime aanvaardden, zonder zelf echte proletariërs te kunnen zijn. Men hoopte, dat zij als voogden zouden kunnen fungeren voor de jonge proletarische kunstenaars, en misschien zouden de bourgeois-mentors wel meegesleept worden in de stroom van proletarische cultuur.

Men bedenke echter, dat de meeste onderwerpen, waaraan de Westerse kunstenaar te gast kan gaan, voor den waren proletariër taboe zijn. Met persoonlijke grillen mag hij zich niet ophouden.

Ook mag hij zich niet in laten met het onderbewuste, omdat geen andere macht erkend wordt dan die van de bewuste wil, welke volkomen in staat is tot besluiten en daden.

De Rapps en de Mapps, zoals de Russische en Moskouse verenigingen van proletarische schrijvers heten, zijn buitengewoon strijdlustig. Zij spreken van het „artistieke front" van „mobilisatie", van de „stormbataljons der culturele revolutie" en van „overwinning". Een van haar periodieken heet „Op de litteraire wachtpost." De redacteur van „Oktiabr", welks eerste doel is geweest „de werken te verwerpen met een individualistische psychologie, werken van persoonlijke ervaringen met een sterke persoonlijkheids-verering" verklaart, dat de banvloek voor boeken met een burgerlijke strekking zeer beslist ook de „werken van begaafde schrijvers" treft. „De bolsjewisering der critiek is ons eerste probleem."

Een voorbeeld van die critiek is de criticus L. Axelrod-Ortodox die over „Proletarische kunst en de classieken" geschreven heeft en daarbij het materialistisch beginsel met betrekking tot welbekende werken formuleerde.

De Westerse wereld b.v. heeft altijd Romeo en Julia beschouwd als „de hoogst mogelijke vorm van romantische liefde tussen twee jonge mensen" en de tragedie is altijd alleen van dit gezichtspunt uit beoordeeld. „Neen", zegt Axelrod-Ortodox, in „werkelijkheid sterven de jonge helden van Shakespeare niet door de liefde zelf maar door de afwezigheid van sociale vrijheid. Kunsthistorici hebben weliswaar enige aandacht besteed aan de vijandigheid tussen twee invloedrijke aristocratische huizen, doch dit motief blijft in de schaduw en alleen dat der liefde wordt op de voorgrond geplaatst. In werkelijkheid is Romeo en Julia het treurspel van het ontbreken der vrijheid, niet de tragedie der liefde." Met betrekking tot Goethe's meesterwerk wordt ons verteld: „Men behoeft er niet aan te twijfelen, dat Faust zich met een prinses niet zo schaamteloos zou hebben gedragen als hij met Gretchen deed."

Of een critiek, die zich op economisch standpunt plaatst, den scheppenden kunstenaar veel zal helpen, zij den lezer overgelaten. Tot dusver heeft zij niets van grote betekenis in Sovjet-Rusland voortgebracht, en een Sovjetschrijver van het formaat van Gogol, Tolstoi of Dostojefski bezit Rusland nog niet.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Di., 13 Oct.:

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afdeling: Hr. De Troye, tel. 724, Emmastad 133A.

Dok Afdeling: Hr. Van Hasselt, tel. 468.

BRION

Het Leven van onzen Curaçaosen Held.

door

P. A. EUWENS O.P.

XV.

Generaal Piar krijgt ontslag.

Sedert 2 Mei 1817, de dag dat Bolivar in het legerkamp van Angostura was aangekomen, hebben wij Generaal Piar geheel uit het oog verloren.

Tot nu toe hebben wij Piar als een hoogst bekwaam legeroverste leren kennen, wien de fortuin steeds gunstig was. Van de dag echter dat Bolivar de teugels in handen nam, is zijn optreden zo onsympathiek mogelijk, komt zijn karakter, dat van nature toch al stug en heftig was, van de meest ongunstige zijde te voorschijn.

Piar had zich bij de nieuwe stand van zaken op loyale wijze neergelegd en Bolivar als den Oppersten Chef erkend.

Doch dat ging hem niet zo gemakkelijk af als hij het beloofd had, of liever wat meer waarschijnlijk is, zijn onderwerping en erkenning van Bolivar is maar in schijn en naar het uiterlijk geweest.

Vast staat, dat hij al heel spoedig tot allerlei intrigues zijn toevlucht nam en tot felle oppositie oversloeg.

Alhoewel Bolivar hem terstond tot tweeden Chef benoemd had, vond hij een voorwendsel om zich al dra uit de omgeving van Bolivar te verwijderen en vestigde hij zich in Utapa, de hoofdplaats van het missiegebied.

Hier trachtte hij den commissaris Blanco, dien hij zelf had aangesteld, steeds met de grootste lof overladen en de hoogste dank gebracht voor diens aandeel in de overwinning bij San Feliz, tot frauduleuze opgave der bezittingen over te halen, waartoe Blanco zich niet wilde lenen.

Daarna zocht hij Blanco allerlei moeilijkheden in de weg te leggen, zodat deze vrijwillig bij Bolivar zijn ontslag indiende.

Deze maande hem tot toegevendheid aan om Piar zoveel mogelijk ter wille te zijn, doch moest ten slotte Blanco gelijk geven. Uit de briefwisseling dezer drie mannen uit deze tijd blijkt overduidelijk, dat Piar moedwillig oneenigheid zocht en verraad in het schild voerde. Eindelijk zag Bolivar geheel tegen zijn zin zich gedwongen op zijn eigen verlangen aan Piar zijn ontslag uit het leger te geven met een paspoort om zich uit het land te verwijderen. Men had verwacht, dat hij naar Trinidad of Curaçao zou gaan, maar hij ging niet.

In al die tijd dat Piar zich in Upata bevond had hij zich in zijn omgeving niet anders dan spottend en schimpend over Bolivar uitgelaten, voortdurend er op uit diens gezag neer te halen. Hij zocht officieren en minderen op zijn hand te krijgen, schreef brieven in die geest naar de officieren van zijn vroeger commando, gaf openlijk te kennen, „que era de absoluta conveniencia y necesidad deshacerse de Bolivar y de todos los blanquitos caraqueños que querían mandarlos", „dat men zich maar van Bolivar en die blanke heertjes van Caracas moest ontdoen, die er op uit waren over hen te heersen".

Het proces tegen Piar.

Half Juli 1817 ontving Bolivar, die in het missiegebied vertoefde, een dringende brief uit naam van zes generaals om terstond naar het hoofdkwartier over te komen, daar Piar hen tot verraad en opstand had willen verleiden en een aanslag op Bolivar beraamde. Bolivar sprong onmiddellijk in het zadel, vernam onderweg de tijding, dat de Spanjaarden Angostura ontruimd hadden en werd bij aankomst in het hoofdkwartier door alle aanwezige generaals en het leger spontaan opnieuw als opperste Chef geproclameerd. Maar inmiddels was de vogel gevlogen. In het geheim door een vriend voor het dreigend gevaar gewaarschuwd had Piar reeds de wijk genomen. In de nacht was hij de Orinoco overgetrokken om zich in veiligheid te stellen, eerst naar Maturin en later naar Aragua de Barcelona, waar hij eveneens een grote aanhang wist te verwerven.

Terstond werd nu Generaal Cedeño door Bolivar met de zending van Pacificator naar Maturin belast en om Piar op te sporen en hem aan te zeggen zich zonder verwijl aan het hoofdkwartier aan te melden en in geval van weigering hem in hechtenis te nemen. De 27e September 1817 werd hij eindelijk te Aragua de Cumana aangetroffen. Zodra Carmona, de commandant van Piars lijfwacht, vernam dat Piar in staat van beschuldiging gesteld en er een bevel tot inhechtenisneming tegen hem was uitgevaardigd, bood deze geen weerstand en liet hem door Generaal Cedeño. Piars besten vriend, gevangen nemen. Onderweg naar Angostura werd Piar echter met alle eerbied aan zijn hoge rang verschuldigd behandeld. Op 2 October kwam hij in Angostura aan en werd door Bolivar terstond bevel gegeven het proces overeenkomstig de militaire wet van 6 September 1813 te instrueren.

De acte van beschuldiging luidde, dat hij zich te verantwoorden had wegens 1o. insubordinatie tegen den Oppersten Chef van het leger, 2o. Samenzwering en hoogverraad, 3o. Opstand en 4o. Desertie uit het leger.

Brion president van de Krijgsraad.

Men heeft de grote activiteit en voortvarendheid, die Bolivar in die dagen ontwikkelde om Piar gevangen te nemen en zijn proces te beëindigen, als een bewijs aangemerkt van persoonlijke afkeer en wrok, van jalou... en afgunst tegen een mededin... maar de documenten bewijzen ve... het tegendeel.

Dat blijkt uit de samens... ling van den krijgsraad, waarvan Louis Brion landgenoot en intie... vriend van Piar, tot voorzitter beno... de. Dat blijkt eveneens uit de b... wisseling van Bolivar in die d... met de andere Generaals. Aan G... raal Bermudez schreef hij op 4 Octo... 1817 „Mijn speciaal verlangen ... mij persoonlijk is, dat de krijgs... een weg zal weten te vinden om ... strengheid der wet en het prestige ... Regering met de verdiensten van ... beschuldigde te verzoenen. Ik ... voor leden van de krijgsraad ... die personen uitgekozen, van wie ... met zekerheid weet dat zij geen m... hebben van wrok tegen Piar ... Brion, zijn landgenoot en intie... vriend, is President en de andere le... zijn gunstelingen van hem. Het is ... hopen, in geval de krijgsraad de h... ste straf zal toepassen dat ik een ... delijke weg zal vinden om die straf ... veranderen, indien het leger dat ... vragen".

Wordt vervolgd.